

Warszawa, 20 lutego 2023 roku

Sprawa: Petycja dotycząca postulatów zmian w przepisach dotyczących podatków i opłat lokalnych
Znak sprawy: DSP13.056.2.2023
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

w związku z petycją z 17 stycznia 2023 r. nr 75/23 w sprawie podjęcia kroków w interesie publicznym i usprawnienia systemu prawnego, działając na podstawie ustawy o petycjach¹, przedstawiam poniższe stanowisko.

Propozycje zawarte w petycji

W złożonej petycji postuluje Pani podjęcie działań mających na celu zwiększenie budżetów gmin, zmniejszenie zadłużania gmin, zapobieganie zastojevi inwestycyjnemu, zapobieganie pogorszeniu płynności finansowej, i zapobieganie likwidacji lub łączeniu samorządów.

Działania te mają polegać na dodaniu w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych² przepisów, które dałyby samorządom uprawnienia do:

- wprowadzania pozaustawowych opłat lokalnych i podatku od m² na osobę, gospodarstwo domowe – miesięcznie, kwartalnie, rocznie,

¹ art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

² Dz. U. z 2023 r. poz. 70 (upol)

- zastosowania odstępstwa od ustawy i rozporządzenia w sprawie górnych kwot podatkowych, na podstawie decyzji wojewody lub Ministra Finansów w przypadku kłopotów finansowych lub negatywnej opinii RIO,
- możliwości wprowadzania nowych podatków i opłat uzależnionych od wskaźników posiadanych aktywów i płynności finansowej.

Stanowisko MF odnośnie postulatów petycji wraz z uzasadnieniem

Odnosząc się do powyższych propozycji wyjaśnić należy, że nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy.³

W przypadku podatków i opłat lokalnych kwestie te reguluje ustawa o podatkach i opłatach lokalnych.

Ww. ustawa określa jakie podatki i opłaty lokalne mogą być pobierane, kto jest podatnikiem, jaki jest przedmiot opodatkowania i stawki tych danin.⁴ Ustawa określa również jakie są uprawnienia samorządów w zakresie ustalania elementów danego podatku lub opłaty w ramach przysługującej gminom autonomii.⁵

Zgodnie z powołanymi przepisami konstytucyjnymi i ustawowymi, nie jest możliwe wprowadzenie zmian w upol, polegających na delegowaniu na gminy uprawnień w zakresie ustanawiania nowych (pozaustawowych) podatków i opłat, ustalania stawek obowiązujących obecnie podatków i opłat na poziomie przekraczającym górne granice tych stawek wynikające z ustawy oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych⁶, w oparciu o decyzję wskazanych organów (wojewoda, Minister Finansów).

Proponowane działania stanowiłyby wykroczenie poza zakres zasad konstytucyjnych i ustawowych uchwalania podatków i opłat.

W aktualnym stanie prawnym zgłoszony postulat nie może zostać zrealizowany.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Izabela Wójcik

zastępca dyrektora

Departamentu Polityki Podatkowej

³ art. 217 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.)

⁴ art. 1 i dalsze upol

⁵ art. 94 i 168 Konstytucji RP

⁶ obwieszczenia Ministra Finansów wydawane na podstawie art. 20 upol